

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 19. november 2021
(OR. en)

14108/21

DEVGEN 206
ACP 116
RELEX 992
SUSTDEV 159
COHAFA 84
ONU 135
CLIMA 395

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra: Generalsekretariatet for Rådet

dato: 19. november 2021

til: delegationerne

Tidl. dok. nr.: 13440/21

Vedr.: Vand i EU's optræden udadtil
- Rådets konklusioner (den 19. november 2021)

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om vand i EU's optræden udadtil, som vedtaget af Rådet på 3828. samling den 19. november 2021.

**Rådets konklusioner om
vand i EU's optræden udadtil**

1. Rådet fremhæver den strategiske betydning af vand, navnlig for bæredygtig udvikling, fattigdomsbekæmpelse, fødevare- og ernæringssikkerhed, den menneskelige udvikling, klimaindsatsen, miljøbeskyttelse, bevarelse af biodiversitet og økosystemer, den humanitære indsats samt fred og stabilitet. Rådet understreger, at vand er afgørende for miljømæssige, sociale, kulturelle og økonomiske systemer på globalt, regionalt og lokalt plan og anerkender samtidig det stigende menneskeskabte pres på vandressourcernes kvalitet og kvantitet på verdensplan, og at klimaændringernes virkninger hovedsagelig mærkes gennem vand.
2. Rådet minder om sine konklusioner af 17. juni 2019 om godkendelse af EU-menneskerettighedsretningslinjer for sikkert drikkevand og sanitet. Rådet understreger betydningen af at beskytte og fremme disse rettigheder i overensstemmelse med tilsagnet i 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling om "ikke at lade nogen i stikken" og af at lægge særlig vægt på børn, personer med handicap og ligestilling mellem kønnene, samtidig med at det sikres, at alle kvinder og piger sikres retten til sikkert drikkevand og sanitet og en lige, inklusiv, effektiv og meningsfuld deltagelse i denne henseende. Som covid-19 igen har sat fokus på, er et tværsektorielt samspil mellem vand, sanitet og hygiejne (WASH) og sundhed afgørende for et vellykket beredskab og en vellykket indsats over for epidemier. Rådet minder også om sine konklusioner af 14. juni 2021 om styrkelse af Team Europes engagement i menneskelig udvikling og lægger vægt på betydningen af en holistisk One Health-model.

3. Rådet gentager, at en prismæssigt overkommelig adgang til vand, sanitet og hygiejne er en væsentlig forudsætning for folkesundheden og den menneskelige udvikling, og minder om, at EU fortsat er engageret i fremme, beskyttelse og opfyldelse af alle menneskerettighederne og i en fuld og effektiv gennemførelse af Beijinghandlingsprogrammet og handlingsprogrammet fra den internationale konference om befolkning og udvikling (ICPD) og resultaterne af revisionskonferencerne og i denne forbindelse fortsat er engageret i seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR). Med dette in mente bekræfter EU sit tilsagn om at fremme, beskytte og opfylde den enkeltes ret til at have fuld kontrol over og frit og ansvarligt at kunne bestemme i spørgsmål vedrørende sin seksualitet og seksuelle og reproduktive sundhed uden forskelsbehandling, tvang og vold. EU understreger endvidere behovet for universel adgang til omfattende information, uddannelse og sundhedsydelser, herunder omfattende seksualundervisning, af god kvalitet og til overkommelige priser på området seksuel og reproduktiv sundhed.
4. Rådet minder om sine konklusioner af 19. november 2018 om vanddiplomati og bekræfter på ny EU's diplomatiske engagement vedrørende vand, navnlig grænseoverskridende vandsamarbejde, som et freds-, sikkerheds- og stabilitetsinstrument, idet det opfordrer til yderligere gennemførelse heraf og til at øge synergierne mellem vand-, klima- og energidiplomati samt med biodiversitet og fødevare- og ernæringssikkerhed. Rådet ser med tilfredshed på medlemsstaternes aktiviteter til støtte for grænseoverskridende vandsamarbejde i forskellige regionale sammenhænge gennem deres aktiviteter inden for vandforvaltning og vanddiplomati.
5. Rådet understreger behovet for at behandle vandspørgsmål som et integreret element i konfliktforebyggelse, -løsning og -stabilisering, herunder gennem kapacitetsopbygning, navnlig for så vidt angår mægling. Rådet lægger derfor vægt på behovet for at udvikle og anvende alle nødvendige værktøjer til kortlægning af vandrisici, systemer for tidlig varsling, den nødvendige ekspertise og katastroferisikoreduktion og -styring baseret på konfliktfølsomme, kønsorienterede og menneskerettighedsbaserede tilgange. Da samarbejde om vandspørgsmål, navnlig i en grænseoverskridende sammenhæng, giver mulighed for tiltag, der kan føre til fred, er det vigtigt at medregne vandrelaterede risici og indikatorer i konfliktanalyser og -programmering i skrøbelige stater og konfliktramte områder samt i udformningen og udsendelsen af FSFP-missioner til konfliktområder.

6. Rådet er bekymret over, at målet for bæredygtig udvikling (SDG) 6 om at "sikre adgang til og bæredygtig forvaltning af vand og sanitet for alle" ifølge den seneste statusrapport fra UN-Water fortsat er langt fra at være nået og er stærkt underfinansieret. Rådet opfordrer derfor til en yderligere styrkelse af vanddimensionen i EU's optræden udadtil og De Forenede Nationers (FN's) dagsordener i overensstemmelse med den globale ramme for fremskyndelse af SDG 6. På grund af sin relevans for alle SDG'erne er vand afgørende for en vellykket gennemførelse af 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling samt for andre internationale aftaler og forpligtelser, bl.a. Parisaftalen om klimaændringer, den nye dagsorden for byer, konventionen om biologisk mangfoldighed, FN's konvention om bekæmpelse af ørkendannelse og Sendairammen for katastrofeforebyggelse. Rådet anerkender den store værdi af de værktøjer, der er udviklet inden for rammerne af konventionen om beskyttelse og udnyttelse af grænseoverskridende vandløb og internationale søer (vandkonventionen), herunder UNECE/WHO-protokollen om vand og sundhed, til fastsættelse af nationale mål for gennemførelsen af vandrelaterede SDG'er, og af protokollens praktiske retningslinjer for vurdering af situationen med hensyn til lige adgang til vand og sanitet.
7. Rådet understreger behovet for at styrke multilateralismen og dialogen om vand med FN i centrum, herunder ved at støtte gennemførelsen af den globale ramme for fremskyndelse af SDG 6 og indførelsen af en ny særlig FN-udsending for vand; det fremhæver endvidere betydningen af effektiv koordinering og sammenhæng i FN's arbejde med vand, navnlig ved at styrke UN-Water.

8. Rådet hilser FN's vandkonference i 2023 velkommen som en mulighed for at mobilisere alle interessenter og sektorer og skabe yderligere politisk momentum på vandområdet med én stemme fra EU og en proaktiv holdning. Rådet opfordrer til konkrete resultater af konferencen med henblik på at fremskynde opfyldelsen af vandrelaterede mål og delmål og bringe SDG 6 tilbage på rette spor. Rådet ser med tilfredshed på resultaterne af Generalforsamlingens formands møde på højt plan i New York i 2021 og støtter de centrale budskaber og anbefalinger fra Water Dialogues for Results, Bonn 2021 og ser frem til de kommende konferencer om vand, der skal bidrage til forberedelsen af vandkonferencen i 2023, og minder om medlemsstaternes bidrag til processen som værter for nogle af disse konferencer. Der er et presserende behov på verdensplan for mere inklusivitet, konkrete tiltag og forpligtelser inden for tværsektorielle tilgange for at opfylde de vandrelaterede delmål og mål. Rådet mener, at EU og dets medlemsstater bør opstille fælles målsætninger og holdninger i lyset af vandkonferencen i 2023.
9. Rådet understreger, at det er vigtigt, at EU og dets medlemsstater lægger større vægt på vand i politiske dialoger på lokalt, regionalt og multilateralt plan i mellemstatslige processer og internationale fora, herunder dem, der vedrører klimaændringer, biodiversitet, miljø, fødevarer-systemer, energi, sundhed, den menneskelige udvikling og havene. Med henblik herpå fremhæver Rådet betydningen af regelmæssige dialoger med alle relevante interessenter, herunder civilsamfundet, med særligt fokus på inddragelse af marginaliserede og sårbare grupper og lokalt ledede tilgange samt på beskyttelse af menneskerettighedsforkæmpere, herunder menneskerettighedsforkæmpere på miljøområdet.
10. Rådet opfordrer alle medlemmer af Team Europe til at afhjælpe mangler i vandsektoren, herunder med hensyn til finansiering, forvaltning og kapacitet, og til indbyrdes at udveksle EU-standarder, viden, erfaringer og ressourcer. I den forbindelse bekræfter Rådet på ny behovet for at fremskynde forskning og innovation samt data- og vidensdeling og samtidig støtte overgangen til digitale vandløsninger, herunder gennem kapacitetsopbygning.

11. Rådet minder om behovet for at lukke finansieringshullet på vandområdet og hilser bestræbelserne på at mobilisere innovativ og inklusiv finansiering fra offentlige og private samt internationale og nationale kilder velkommen. Rådet understreger betydningen af at sikre, at vand- og sanitetsspørgsmål integreres i drøftelserne om udviklingsfinansiering og gennemførelsen af Addis Abeba-handlingsplanen. Rådet støtter udviklingen af bæredygtig EU-finansiering og understreger behovet for afbalancerede investeringer i vandforvaltning og adgang til vand og i sanitet og hygiejne i både land- og byområder, herunder som led i sundheds- og uddannelsessystemer samt i humanitære sammenhænge, med henblik på at forbedre vandkvaliteten og øge modstandsdygtigheden over for klimaændringer samt styrke det grænseoverskridende samarbejde om vand og overholde standarderne for ligestilling mellem kønnene, menneskerettigheder og bæredygtighed. Rådet anerkender konsekvenserne af utilstrækkelige sanitetstjenester og spildevandsrensning for vandkvalitet, biodiversitet, menneskers sundhed og værdighed. Rådet opfordrer til at fremme en effektiv og bæredygtig vandudnyttelse som en prioritet i alle sektorer, når det er muligt.
12. Rådet understreger betydningen af vandforvaltning og den rolle, som integreret vandressourceforvaltning spiller som den centrale proces, der fremmer en koordineret udvikling og bæredygtig forvaltning af vand, jord og dermed forbundne ressourcer med henblik på at maksimere den økonomiske og sociale velfærd på en retfærdig måde, uden at det går ud over de vitale økosystemers bæredygtighed. Rådet gentager betydningen af sammenhængen mellem vand, fødevarer, energi og økosystem med hensyn til at tackle synergier og kompromiser på vandområdet i forbindelse med EU's optræden udadtil.
13. Rådet fremhæver betydningen af en integreret vandressourceforvaltning med hensyn til at styrke samfundenes modstandsdygtighed på tværs af alle socioøkonomiske baggrunde og økosystemer, håndtere naturkatastrofer og reducere alle risici som følge af vandrelaterede katastrofer og ekstreme hændelser samt langsomt opståede begivenheder såsom stigning i havniveauet. Desuden bør systemer og infrastrukturer til integreret vandressourceforvaltning, herunder dem, der vedrører WASH, være mere modstandsdygtige og klimaneutrale. Rådet understreger, at vandtiltag skal integreres bedre i EU's optræden udadtil og finansiering inden for modvirkning af og tilpasning til klimaændringer samt gennem Sendairammen for katastrofeforebyggelse og -beredskab. Rådet opfordrer til en forbedret inddragelse og tilpasning af vandtiltag, herunder WASH, i nationale klimastrategier og -planer inden for rammerne af UNFCCC og et stærkere fokus på grænseoverskridende og regionalt samarbejde om vand- og klimaspørgsmål.

14. Rådet fremhæver den afgørende rolle, som bevarelse og genopretning af vandøkosystemer, navnlig vådområder, har med hensyn til at fremme den menneskelige udvikling, beskytte den biologiske mangfoldighed, reducere vandforurening og styrke klimaindsatsen i overensstemmelse med den europæiske grønne pagt og Parisaftalen om klimaændringer. Rådet understreger relevansen af naturbaserede løsninger, integreret vandressourceforvaltning, kilde-til-hav-tilgange og tværsektorielle tilgange, integreret kystzoneforvaltning, principperne om cirkulær økonomi og strategier for en grønnere genopbygning. Rådet anerkender også, at FN's Menneskerettighedsråd den 23. marts 2021 i forbindelse med vedtagelsen af resolutionen om menneskerettigheder og miljø noterer sig anbefalingerne om, at alle stater bør gennemføre en menneskerettighedsbaseret tilgang til vandforvaltning, og at det er en af de største udfordringer i det 21. århundrede at skabe balance mellem menneskers behov for vand og vandøkosystemernes sundhedstilstand, samtidig med at overholdelsen af menneskerettighederne sikres.
15. Rådet understreger, at handicapvenlige og forandringsskabende tilgange, der håndterer de grundlæggende årsager til kønsskævhed, er afgørende for at sikre, at alle drager fordel af og styrkes gennem adgang til økonomisk overkommelige WASH-tjenester. Rådet opfordrer også til forbedring af analysen og forståelsen af de kønsspecifikke virkninger af vandtiltag med henblik på at danne grundlag for politikker og tiltag, der tager hensyn til kønsaspektet.
16. Med hensyn til sammenhængen mellem det humanitære område og udvikling og fred bekræfter Rådet på ny, at der er behov for større komplementaritet mellem tiltag på det humanitære, udviklingsmæssige og fredsopbyggende område for at støtte sikkerheden i forbindelse med vandressourcer, personalet på vandforvaltningsområdet – navnlig sanitetspersonale – og vandinfrastruktur ved at arbejde for overholdelsen af den humanitære folkeret, den internationale menneskerettighedslovgivning og de internationale arbejdstagerrettigheder. Rådet opfordrer til øget beskyttelse af humanitære hjælpearbejdere, der leverer livreddende bistand, og kritisk infrastruktur mod enhver form for uønskede hændelser, hvad enten de er naturlige, utilsigtede eller forsætlige. Rådet opfordrer til at styrke de tilknyttede processer og analyser med deltagelse af flere interessenter for at forbedre dokumentationen, politikken og gennemførelsen af tiltag og dermed gøre det muligt for humanitære aktører, udviklingsaktører og fredsaktører at samarbejde bedre i overensstemmelse med sammenhængen mellem disse områder med henblik på at imødekomme presserende behov og gribe ind tidligere for at håndtere de grundlæggende årsager og forhindre humanitære kriser på vand- og sanitetsområdet.

17. Rådet gentager betydningen af regionale integrationstiltag, opfordrer til fremme af grænseoverskridende og regionalt samarbejde om vand, herunder om grundvandsmagasiner, som en central drivkraft for bæredygtig udvikling, grøn omstilling og fred og opfordrer til et fornyet koordineret fokus på vigtigheden af tiltrædelse og overholdelse af FN's vandkonventioner, grænseoverskridende aftaler og institutionelle rammer.
-